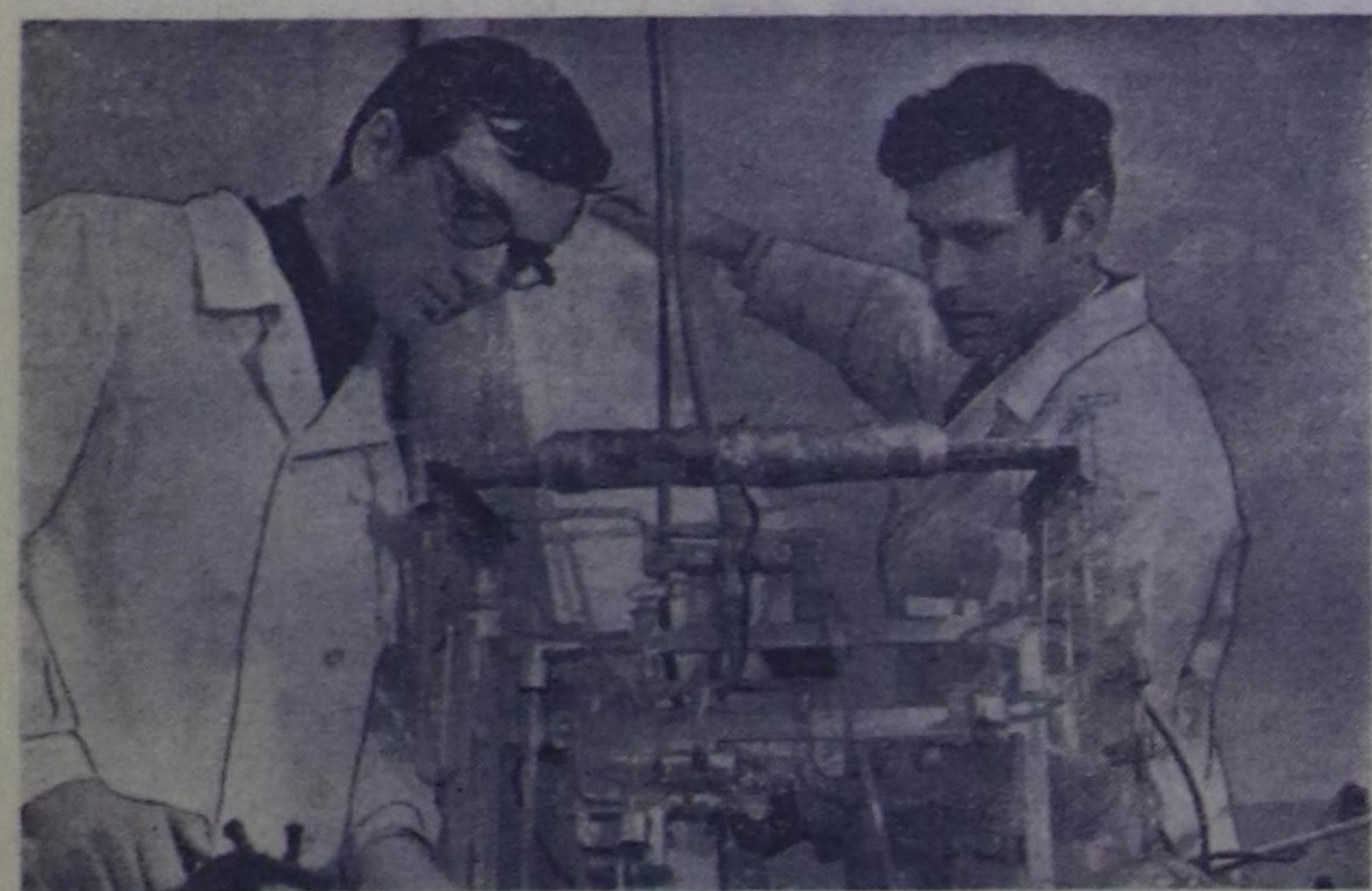

Темпини шапкынчыдар, шынарны бедидер

(Партия активиниң хуралындан)

«КУРТАГ ЧЕРНИЦ» СУГ УНУЖУ

КИРОВ. Хензиг организм-нерге хамаарып турар хор-аун водоросдорунун дуга-нында шийинчел ажалын кы-лар ортеми алыктология дор. Суг унштериниң коз нуруу-зу-ла — бистич дуаалакчыла-рымс доран илереттинген. Олар организмниң буюмдары-нын куралыларын улагатты-рып, аэотту мөөдөп турар. Оларның үнү турар чериниң хорун-довураа үрөлбөс, сугта алмаспа болур. Хензиг водорос-уштериниң буюмдарында артка сугу, кыкымал бол-гаш болу буткен суг хөөлбөк-айттынган.

терин арылаарында калбаа-биле ажалган турар. Оларны мал болгаш күш-даа чөмгө-ринге болгаш өскө-даа тавы-рылгаларда база ажалган бол-тур. Ычалаа-даа кылдыг ууш дугайын ам-даа эки тодарым, хынаар ужурут. Кировтун көдө ажал-агый институтунун ботаника сал-быры бистич куртта хорун водоросдарының дугайында шийинчелдиг улап-баштаар тов бооп турар.

Топтун чогадыкчы коллек-тивни биология эртемни-ниң доктору, профессор Эм-лия Адриановна Штима удур-туп турар.

В. КОРОТКОВТУҢ ФОТОЗУ.

(СЭТА-ның фотохроникасы).

СЭКП Тыва обкомунун IV пленумунун түдүктөрү бо-гаш районунун партия органи-зациясынын сорулгаларының дугайында айтырыгы Чөөн-Хемчиктин партия активиниң хуралына чугаалашкан. СЭКП-ниң XXIV съездининиң шийтирилери болгаш 9-жу беш чылдың планын сорулга-ларын чедипшининиң күсө-дир база СССР-ниң тургусту-ганынын 50 чылды төлөтпү-үткүрү-биле калбарган со-циалист чарыкка кириш-пишпай, районунуң түдүктү-дүрү улуз кодурушунуң-биле ажалган турарын партия рай-комунун икчи секретары эш А. Родченко бодурун илетке-диңиз этеинде демделген. «Тыва көдө» түдүктүң № 463 мехколхозының «Тыва сен-теге түдүг» трестининиң сен-теге түдүг участогунун ра-йонда коллективтери план-ныг оонаалгаларын чедипши-нин күсөткен.

Мехколхоза бо чылдың дөрт айларының планын 109 хуу, ооң иштинде курталга ба-жымдары тулар планын 159 хуу күсөткен. Түдүг-монтаж ажалдарының хөмчөдүн эр-кен чылдың дөрт айла-рында денсөргө 10 хуу ула-тырган.

Сенте-ге-түдүг участогунуң коллектив, бо чылдың бириң курталдың планын 115,9 хуу күсөткен. Мехколхозада (авчалыгы эш А. Суслеников, партия эге организмизацияның секретары эш Ч. Седлава) беш чылдың оонаалгаларын хуусаа ботинде күсөдир дөрт демисе кал-барган. Коллективте партия, профивел организмизация-ларын түдүг-монтаж ажалдарының 1972 чылда планын чедипши-

ниниң боттадырыгыче уг-ланган социалист чарыктын организмизацияны экинжикен. Коммунист күш-ажыл дөң шийчөшкенин бригадалар арасында калбарган. Ол бе-дик эш Х. Чимит-Доржу, С. Д. Дзюк, Н. Фоткули удур-туп бригадалар чедип алган. 8 бригада ол ат дөң демисе-жин турар.

Коллективте коммунист күш-ажылдың 94 палымын бар, а 60 ажал кичи ол бе-дик ат дөң демисежин турар. Капитал түдүгүнүн нарын айтырылганын шийтирилэ-рин партия, профивел органи-зациялары болгаш адми-нистрация чери бидилит шийтирлөө, чарыкка шыла-раан бригадаларын, мурак-чыларын шаңаан мактарын чурумчуткан. Ортумак эвено-нун калдарын шылар, ажалга таарыштыр тургуза-нын өскүрү-биле экинжикен-ринден чыл бүрдө түдүгүнүң ийи-бүрү мергештин 70-80 кичи шийтөөдүн ап, 100 хире кичи боттарынын мергештин бидит турар.

Колхозтарын болгаш сов-хозтарын түдүг бригадаларын ийиштериниң мурунда сал-дыган сорулгаларын ший-тирөөринге биче эвес са-лыктын кичири, улуз үлүсү бодурун турар.

Капитал түдүгүнүн темпиз-бедидер, түдүг ажалының шылары экинжидер, курал-ыларын дозуу-биле ажал-лаар талаа-биле чорудуп ту-рар ажалдарда четтереп хой дорын партия активиниң ху-ралында бот-шүтүмчүлөкчү

бүз-биле айткан. Күш-ажыл-дың бодуручүлүгү бедиде-ринге өргөжөк чугула чугу-туктиг демисежин чедипши-ниниң, муракчы дур-жууганы түдүгтө кыпак ший-төөдүн ап турарында. Оон харааы-биле капитал ту-дугта берин турар акша хо-рөңгү дозуу-биле ажалла-тынмай турар. 1971 чылда капитал салышкынының пла-ны чүгө 78,7 хуу күсөтти-ниң, 378 муң рубль чедир ажаллаатынмаан. Ылаңгыя колхозтар капитал салыш-кынын багай ажаллаан, көр-дүгөн акша-хөрөңгүн чүгө-лө 54,9 хуузу шийтөөдүн алган.

№ 463 мехколхозының ту-дугжылары чонга 700 бедиде-чин метр курталга пелуш чедир берген, 4 магазин чедир тутушкан. Алда-Маалар школарының тудууга 50 ажал муң рубль чедир ажаллаан. Чалаанын үр-е-жидеги станциянының ком-лектит тудуу багай чоруп, кыш чыл улаштыр уламчыла-келген. «Тыва сенте-ге-түдү-гү» сенте-ге-түдүг участогу (начальник эш Кравченко) харылаа бедидиниң 8 квар-тиралыг бажымның тудуун болгаш район библиотеканы-ның бажымның өдө кылы-рын ийи чыл ажал чоруткан, ам-даа дооспап. СЭКП рай-кому, райкуксом болгаш пар-тия эге организмизациялар ту-дуг организмизациялардан ажал-агыйларын удуртчу-ларындан бөгөдөн комп-дик турар. Оон харааы-биле түдүг планы күсөттинмей, түдүгүн шылары экинжиде-рин

турар. Түдүг чорудуугаында техниктиг норманы ажалдар, үрөй кылдар чоруткан ажал-чыл күжү, материалдыг база сая-хөө куралыларын четте ажаллаан чорутар уламчы-лавынмаан. № 463 мехколхо-зының сөөлүг үдө түдүг турар курталга бажымдарының шы-нары экинжидеин турар.

Ол коллективтин мурунда бо чылдан улуз сорулгалар салдырган. Алда-Маалыга 320 уругулар өөренир школары, Чалаана хоорайга Советтер бажыкын, 4 магазин, ийи болгаш оң алды квартиралыг курталга бажымдарын аял-лакта кичири, үрөжидеги станциянының комплекстиг тудуун доозары, бирөөн-ле 50 орунун ийи уругулар садын болгаш өскө-даа объектилерин тудары көрдүгөн. Бо сору-галы чедипшиниң шийтирил-лөөринге кол чүе кичилер-биле ажалды экинжидер, күш-ажылдың бодуручүлүгү бедидеринге бар техниканы, куралыларын чөп ажал-лаары, социалист чарыктын бригадалар, кичилер арасында калбартып, оң дөңгит органи-зациялары ботур.

Районунуң девиссезин алектри энергия-биле хандыра-рынын айтырып хуралдың кич-чөгөйиниң төвүгө турган. Бо чылдан Чалаанада подста-цияны тудуу доостур. Ычалаа-даа оң дөң монтаж ажалдарын к а б а р т м талаа-биле хөмчөгөр кош-нак. Республиканың «Көдө» алектри түдүг» аргалык (начальник эш А. Перухин) адрезинге шыкын шүтүмчү-лөдөр болган. Бо ор-

ганизация районунуң колхозта-рын болгаш совхозтарын элек-трижидериче кошнак и-чөөтөй салып турар. Бо чы-лын «Тыва», СЭКП-ниң XXII съездин айтты совхозтарын, «Искра», «Ойуна» 30 чылда колхозтарын алектри-биле доктаамал хандылар ужурут. Ол ажал ам-даа эгелөөн.

Түдүг материалында бажы хандылар республика органи-зацияны адрезинге шүтүмчүлө-дөр база анал болган. Түдүг ажалының чорудууганын бот чылдагы оңу материалын биче четтес хандырып тура-рында. Ол ышкып бар мате-риалдарын ажал-агыйкы эвес фактылар хой. Ылаңгыя де-ментин, шиди, кадаларын, өскө-даа чүдүлери төтөгө-чү өдү-биле ажалган турар чорутар бар. Ол ышкып ту-дугларда мергешкилти кад-лар база чедипкен.

Түдүг чорудуугаында партия организмизация, ажал-агыйларда парткомар түдүг планын чедипшиниң күсөдириче ажал-ишчилер-ни күжүг четтес мобилиза-тан, партияни-политикти болгаш организмизацияны куду девиссез чорудуп тура-рын партия активиниң ху-рамында база демделеп айт-кан.

Түдүг ажалдарын экинжиде-риниң, СЭКП Тыва обкомунуң пленумунуң доктаалыг күсөдириниң талаа-биле рай-онунуң партия организмизация-ларын сорулгаларын ажал-ган доктаалды хуралга хуууш алган.

М. СЕВЕН, «Шынын» корреспонденти.

ДЕПШИТЕЛИГ АРГАЛАРЫНЫ АМЫДЫРАЛГА

СЭКП-ниң төөгүтү XXIV съездининиң шийтирилери-нде сажым хөжүдериңиң тала-а-биле чар-аа сорулгаларын тодартык. «Сажым болгаш ооң техниктиг чөсөгөдөн ший-тиниң экинжидериниң талаа-биле чамдык хөмчөгөр дуга-нында» СЭКП ТК-нын болгаш СССР-ниң Министрлер Чөвү-дөлийиң доктаалында тодаргай айттынган.

Совет сажым хөжүдери-ниң тодаргай сажымны тоску беш чыл планында айт-кан: беш чылда бараан са-арылга 42 хуу өзүп, икити түкү — 218 мл. рубль те-дер. Кичи сажымга оонаш-тыр 1965 чылда 447 рубльдиң бараанарын саткан болза, 1975 чылда 851 рубль, чедир өнүдөр.

Кызыл-садыгын бараан саарылга тоску беш чылда 1970 чылдың деңсөөдөн 51,4 хуу өзөр болгаш чурттуг нини деңсөөдөн элөөн бе-дик болур. Ычангаш совет сажымның ажалдакчыларын-дан күжөшшүнүн ажал-даары, чонну бараанар-биле күлүрүтүп хандылар, са-дыг организмизацияларын-ды ажал-хөргөңө шынар тала-а-биле түдүктөрүн чедип алынып шийтирилген турар. В. И. Ленин сажымга өөр-ө-риниң айткан чоран болгай. Башкычын оң чыгыш бот-тадыр дөң улуз ажал-ды бистич чуртуугаа чору-дуп турар. СЭКП-ниң XXIV съездинде эш Л. И. Брежнев сажым ажалдакчыларын хамма-рыштыр «Ажалдың амы де-дөни бедидер, сажымны органи-зацияларын экинжидер, оң чар хөвирлерин непердери деп, чугаалаан таварылга эвес.

Бо үгө дүшүртү сажым алычкыларын кууага бол-гаш негеделерин күсөдирде, чүгө оларга чугула бараан-арын садыр эвес, а харын артык үе чарылдаа, эңчө элпиг арталар-биле бараан-а-лын негеттин турар. Сажым алычкы боду шийиң, сажым алыр арта кончуг таарым-чыл. Сажым алычкыга бараан-арын хостуг шийиң, сажым алыр арта болза, бистич чуртууга бараанарын

үүрмөктө сажымның эң-не дөңгөргөй хөвирлериниң би-розон. Бараан хостуг шийиң ал-гаш сажым алырын эң-не баш-тай 1954 чылда Ленинград хоорайга аш-чөм магазин-ниң шийткен. Амы үгө чөд-дир мидыг магазиниң сажым муң-муну-биле негем-чө болгаш чугула сөскө беш чылда күрөң болгаш коопе-рация системасында 50 муң икити магазинер негем айттынган. Оларның са-арылгазы икити бараан са-арылгазының 19 хуууш элөөн турар. Ындыг-даа болза олар-ның улуз ам-даа эвөш.

Бистич чуртуугаа эртем-техниканы депшилеген кичи бүдүдөшүнү куулурут. Эр-тем-техниктиг девиссез бедидерин негеп турар. Мынчангаш кичи бүдүдүшүн биди-диринге хой хостуг үе негетинер. Ындыг үеи хан-дырылга кавызымдыг ажалын улам экинжикен, негеделиг болур. Мынчангаш чонну хан-дыр ажал-агый адырлар хандырылганы организмизация-рын экинжикен, хостуг үеи кампап алырында дуаалаар. Уениң негеделериниң мидыг тур-бузе, чурттуг чон чыл иш-тинде чүгө бараан сажым алырында 30 мл. шакты чы-дырып турар дорын эконо-мистер санан. Сажымга болгаш чөмөгө чөдөр-ниң институту магазинерге, столоваларга бараанарын чон хостуг сажым алыр ар-жа-е шийтөөдөн оотурга мааар үе 30-40 хуу эвөжөөн бидиткан турар. Кызылда бо чар хөвирни сажым органи-зациясының 10 магазиндер негеттөөн. Ол магазиндер-ниң чедиз аш-чөм, үжү улетүр бараанарын сажым турар. Бо магазиндериниң са-арылгазы нини бараан са-арылгазын 21,9 хуууш элөөн турар.

Сажымны бо чар хөвириниң амыдыралга ажалымын бол-гаш негелини дуржулга ба-дыткаан. Бистич хайгаралы-мы-биле алырга, бо мага-зинерге үе чидирлген ийи

катап эвөжөөн. Сажым алыч-кылар хары утда дөңгөргө а-лычкы кирген, бараанарын шалышкыны-биле шийтөөн сажым ап турарында чоннуң үеиниң кампапалыг тургу-тууш турар. Кызылда Октя-брьскай куудучууна № 9 тоң аш-чөм магазиниң эр-ти арга-биле сажымлан турда, са-дым алычкылар 35 муңула чөд-дир үеи оотурга чидирип турган болза, чар хөвирге ма-газиниң шийтөөдөн оотурга соо-ла оотурлаа үе 13-15 муңула чөд-дир кызырылган.

Бо магазиниң экономиктиг көрүзүткүлери база өскөргөдөн. Ол дугайында 1971 чылдың бириң кварталы-биле 1972 чылдың ол-ла үеин, азы чар аргакке кирбөөн үе-биле амы үеиң түнөлийи деңсөп кө-рөөн. Ортумаа-биле айда ба-раан саарылгазының хөмчөдүн 13,1 хуу өскөн, миде сажым-чыларын, ажалчыларын сажым 5,5 хуу кызырылган. Чар аргакке шийчидериниң мурунда магазиниң сентөз деңсөө, ооң иштинки план-нашкыны эде тургузуу өскөргөндөн дөңгөргө шолу-нүе хөмчөөн 66 хуу дөңгө-мчө, бир дөңбөчин метр пелө оонажыр саарылгазын хөмчөөн 13,5 хуу көнүдөн.

Бараанарын сажым алыч-кылар боттары сажым, хостуг шийиң алыр арганы ажы-лап турар № 9, 42, 46 мага-зинерге оларның ажалынын, чонга таарымчалыкын дуга-нында сажым алычкылар-биле конференцияны 1972 чылдың март айда эрттирген. Конференция кичириңкөөн 99 хуууш бо арганы чогулчыл-деп санай, дөңсөө болгаш чүгө бир хуууш арга арганы ажалыг деп демделөөнөр. Чар хөвирин ажалган турар магазиндерге сажымны органи-зацияларын дугайында сажым алычкыларын тала-а-зында биске дына хой сүмө-лөр кирген. Оларын күсөд-дөр, чамдык сүмелерин моон сонгааргы ажал-хөргө-виске кичөөгөйге ап ажал-лаар бис. Чижээ, сажым алыч-кылар хлөб сажым турар сал-бырда кыскаш чогууну, № 9 магазинде хлөб сажым сал-быр

ны шүүт өскөргө көжүрериниң бараан савалаан каан саа-зын хандырып ортоңку улузунуң дугайында савалаан кирген. Дыка хой шүтүмчүлөдөр аш-чөм бүдүдүштериниң адрезинге оонашкан. Оларын тодаргайлаарга, колбаса ай-мааның ортоо аар, шынар кууду, мидыгы шынар каан эйт аймаа кончуг ховар. Ы-жирган далган аймаалыг, хлөбүн шынар кууду, сүт-тө кылган кефир, баренчө, ааржы эвөжөөндөн чонга чөд-дир шийиң турарын олар де-мделген. Сажым министрств-о-нуң баазасында нотадан кылган консервалар ховар тургузаар, карамель конфет-тар алычкылар эвес, чагыс аай, шай аймаа үзүтөлип турган. Бо бүгүчү чайдаларда бүдүдүгелер, сажым органи-зацияларын демина кыдып ажалдарын чугула-дыр.

Чар хөвирин амыдыралга боттадырылган элөөн бер-гөдөшкөөнө Кызыл сажым таварык турар. Чүгө дөңгөргө дына хой дөңгөргөсөдөр ховар болулаар. Оон амыда бараанарын 200, 300, 500 грамм кылдыр деңсөөш улар полжигелден кылган чал чедипшип турар. Ол хире-ялде мидыг хандырып бе-леткөз тускай дериглер Кы-зыл-садымга ажаллап чок турар.

Республикада аш-чөм бү-дүдүгелери савалаан продук-туларын эвөшшү бодуруп ту-рар. Хоорайның чонуга бо чылды кири сажымга оонаш-тыр 20 шил пиво, 14 шил газ-тыр суг, 3,3 кг тырткан, 5,9 кг савалаан элти бодурун үдү-дөр. Бо дыка эвөш-тир. Савалаан чөм аймаа-биле сажым четканы чүгө 10 хуу ханды-рын турар амы үгө, миды-гы сажымларын чар арга-зына дүшөөс.

СЭКП Топ Комитетиниң болгаш СССР-ниң Министрлер Чөвүдөлийиң сажымны экин-жидериниң дугайында, докта-а-лымда улетүр бүдүдүгелер боттарының чылда бүдүдүгө-лө планында чонга аш-чөм ай-маан савалаан садыр план-наар болгаш 1975 чылда чөд-дир савалаан чөм продукци-зы-

нын үлүү 55,0 хуу чедирерин айткан. Амы байдан канды-гы? № 9 магазинге хунуу-чө 11 тонна бараан кирип ту-рар, оң иштинден 2,5-3,0 тонна бараан ажалдакчы-лар хол-биле деңсөөш, савала-лап турар. Бо ажал болза дыка берге болгаш күш-ажылдың бодуручүлүгү куду бооп турар.

Бараанарын сажымны чок-ка чонга хостуу-биле садыр — депшилеген чар хөвир. Маапа сажым ажалдакчылар-даа, сажым алычкылар-даа амыдыралга оң чачыкчыла-ан. Бо аргакке шийчидер ма-газинерге эң-не бөдөн мергеш-килдег ажалдакчыларын тур-гузуу чугула. Чугула сажым организмизацияга эвес, харын, улуз ажал-агыйларын чөд-дир шийиң чедипшиниң кад-ралар шийтирилээр дорын биди-гир. 1971 чылдың сентяб-ри айдан 1972 чылдың январь ай-га чедир топ аш-чөм мага-зинге 17 кичиңик 2 бригада хыналда түнөдөдөн 1,5-2 муң рубль четтестериг бол-ган. Оларын ажалдан чылга-кан. Четтестиг болган чыла-гаанын бригадаларын кичи-гүшөр «Бараан» сажым алычкылар алган бараанар деп чыгыс ай таймыбыран турганар. Ол оңа шым эвес! Ажымныдан ханткан брига-даларың ажал-агыйке са-дым алычкылардан дыка хой хоумдалар кирип турган.

Ол-ла үдө Ленин куудучу-аунда № 3 магазинге бараан-арын хостуг сажым арганы непертөөн. Аңаа чар тургу-саан бригадалар П. Б. Ыкво-ва башкырып турган. Сажым алычкыларын талаа-зында хоумдалар орунуга мак-талдар кирип эгелөө: Эл Ык-вова сажымны 34 чылда ажалдан келген, коммунист, Тыва АССР-ниң Сажымның адалдыг ажалдакчысы.

№ 9 магазинде берге дөң ажалыч шийчидерин эш Ы-вова күзөөн, оң дилөөн бо чылдың февралда хандырган. Кызыл-садым аш-чөм ажал-агый-биле бригада эки ажалчыларын үгөдериң көр-гүсөөн. «Сажым алычкылар апарган» деп чугааларын хооуу уткамын дерек кы-рылза көргүсөөн, магазин 2,5 муң рубль өртөстиг ба-раанын үдүр бижидер ор-нууга, кампапалыг чедип ал-ган.

Эл Ыквоваың бригадалы-нда Ирина Дүшүп Кызылдың профессионал-техниктиг са-дым училщезин дооскап, 12 чыл иштинде ажалдан турар. Ам ол № 9 магазинде хынал-чы-доостордо бөдөн, шийчиде-риң ажалдан турар. Ирина Дүшүп ажалыңа бөдүз-ла сөткөй-лөдөн бердиген. Чар хөвирлерин амы-дыралга непердериңиң дур-жууганын ол өөренип алган.

Кызыл-садымны удуртула-зы чар хөвирлериниң дөңгө-р сорулга-биле муракчы дур-жууганы непердериң турар магазиниң ажалдакчыла-рының шийиң 10 хуу бе-диктен. Ол ышкып алган кам-палгазының түнүдөн 60 хуу-ну сажымгазынын шаңаа-зынче үндүрерин практикалап эгелөөн.

Бо бүгү хөмчөгөрлөр эвөш эвес күжөшшүнүн үдү-дүрүп туташ кылчип чоруткан. Чар арга ажалынын көрү-чү, бижиктиг оор. Чамдык сажымгазын ажалдан турар магазиниң чар хөвирге шийчидерин дилеп турар апарган.

Бо беш чылда Кызыл-садым системасы бараанарын хостуг сажым арга-биле ажаллаар магазиниң 20 чедир өстү-гөн, оларын дөңгөшчүлүгү бүгү бараан саарылгазының 50 хуууш боттадырар сорулга-зын.

Совет сажымга чүгө бараан-арын сажым алычкылар хостуг шийиң алыр арганы не-пердериң турар эвес, харын Ала-турттуг болгаш дашкы-кымын дуржулгазын бөдүр-аарга, 60 ажал хире негеме-дузаны чонга көргүзүп турар. Чижээ, Кызыл сажымда 15 хире негемеде дузаны чонга чедирип турар. Бараанарын чонга чөддөдө садыр, мага-зинден сажым алган хөдти таарыштыр эде даараары, постен хөдти бажыра, магазинге улуустуң чагыгыларын баш уду-рухуш алыры. Ала-турттуг дайымның болгаш күш-ажылдың инвалдтерин хан-дырар, аар деңсөөгө бажың-чарга чедиргеп элөөн бөдөн чөд-дир ачы-дуза апар хамма-рыр.

Тоску беш чылда сажымга муракчы дуржулгазын ам-даа дилдими-биле непертөөн, чоннуң материалдыг ажал-дарының деңсөөн бедиде-ринге күжөшшүнүн ула-ндырар алаар.

А. САЯН, Кызыл-садымны план кидизиниң начальниги.

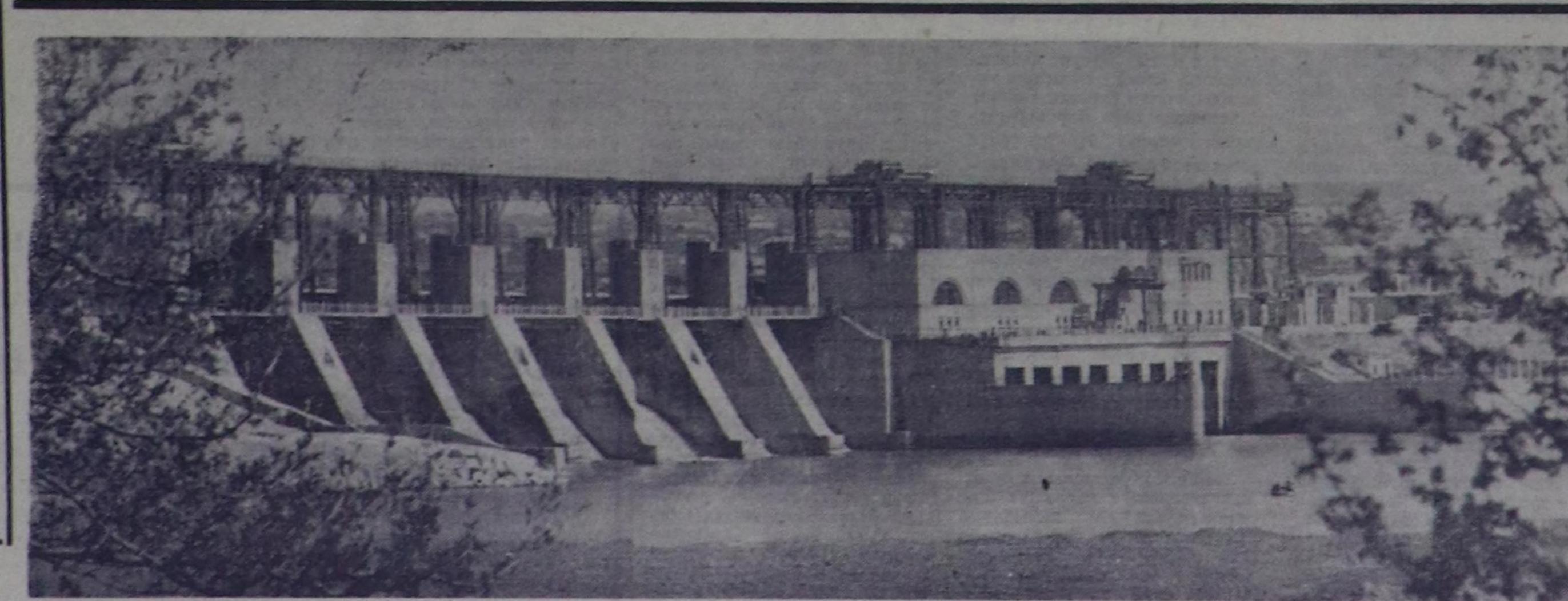
Сакманщиктер

Өвүр районунуң «Торгалыг» совхозунуң Торгалыг салбы-рын баштаар чери, комсо-мол организмизация хөжү бригадаларың куданынның оонаашкын түзүктөй бөзгө, кадарчыларга дуаалаштырып, комсомолчуларын чорудуп келген.

Бо чылдан хөжү брига-даларың куданынныче кол-дуунда-ла комсомолчу кыс-тар чоруткан. Олар кадарчы-ларга улуз дузаны көргүзүп, чү-чүс хураганарын өстүрүп доруктурган. Чозада хөжү бригадалар барып сакманщи-ктер комсомолчу кыстар Тест-терма 115, Шөмбүт биле Чамбал-оол олар 90-90 хура-ганарын доруктуруп өстүр-ген. Кара-Талда бригадалыг кадарчыларга дуаалажыр дош барган кыстар Керти-оол, Кызыл-урт, Орланмаа олар 95-150 чедир хураган-арын өстүрүп каанар.

Т. ДАМБАЖЫК.

МОЛДАВ ССР. Ду-боссар ГЭС.

И. КЕЛИК-СЕНТИ.

ӨННУКТУН ДУЗАЛАМЧИЗЫ

Бүтү-өлүктөрдүн В. И. Ленин аттыг пионер организациясы-
биле СССР-ниң армия, уюм чүгүлө болгон флот-
на дузаламчылар, эки тура ниятлелин шаг-
наандан тура наймал сыры хоббаштырып турар. Ол на-
ймалдык дугайын чугаалап бээрин СССР-ниң ДОСААФ
Топ Комитетинин дугаа уюм чүгүлө генерал-полковни-
ги А. И. ПОКРЫШКИНДЕН СЭТА-ның корреспондентинин
дугаа.

Бедик мергешкедиге болгон коргар чүгүлө чок агар
дайымчылар Александр Иванович Покрышкинниң ады совет
армияда эки билдирет. Фашистер-биле дайындык чы-
дарында ол агаарга 137 уда тулушкуну кылды, дайын-
дык 59 самолёттарын дүжүр аткан. Ужукдукунун эсе-
мандарын чорутуу Төрөн чүгүлө бедик-биле үзөлсөн. Совет
Эвлетинин Мадыры деп атты анда үш уда тывыска.

— ДОСААФ биле пионерия-
ның болгон комсомолдуң на-
ймалдыктыктык уюм-
дузаламчылар, эки тура ниятлелин шаг-
наандан тура наймал сыры хоббаштырып турар. Ол на-
ймалдык дугайын чугаалап бээрин СССР-ниң ДОСААФ
Топ Комитетинин дугаа уюм чүгүлө генерал-полковни-
ги А. И. ПОКРЫШКИНДЕН СЭТА-ның корреспондентинин
дугаа.

Бедик мергешкедиге болгон коргар чүгүлө чок агар
дайымчылар Александр Иванович Покрышкинниң ады совет
армияда эки билдирет. Фашистер-биле дайындык чы-
дарында ол агаарга 137 уда тулушкуну кылды, дайын-
дык 59 самолёттарын дүжүр аткан. Ужукдукунун эсе-
мандарын чорутуу Төрөн чүгүлө бедик-биле үзөлсөн. Совет
Эвлетинин Мадыры деп атты анда үш уда тывыска.

1927 чылда комсомол бол-
гон оосовианизм пионерияны
шериаттык похоттарын кы-
лыртып кыйгыртып уюм
салгалдык кийинери эки бил-
дир. Билдирелер похоттарын
кыйгыртып ооза чачыларын амы-
да үдө пионерлерге артып
калган. Ооз союда камгалап
инишкелерин активчилер
школачыларын дайымчы тех-
ника болгон чечек-биле та-
ныштырып турар. Билдирелер
инишкелерин урулар шериат
кедир хамы союгул-биле өөр-
нөп, бодалга хамышкын тур-
гулар. Оларын ол билди
болгон чачыларын каян
Төрөн чүгүлө солдаттары
бооп алган, ону камгалап
үе келерге дыка ажыктыг
болгон.

Богун баштайгы оосовиа-
низмчилерин салгалчылар
ДОСААФ-тың школачылар ор-
ганизацияларын ол бооп ту-
рар. Олар бистик чуртта сезе
мун амыг. Олар боотарын
хүлөсөндө дыка хой амыг
патриоттары, армияны,
уку-чүгүлө болгон флотун
өңүктөргөн каттыштырып ту-
рар. Болдор камгалап инити-
лелин болгон шериат кийи-
алган, бистик азыралыг чеп-
сикти күштеринин кийи-
алган эртеринин белетке-
лип турар. Пионерлер амыг
үеңик болгон техниканы
өөрөмшөп, совет дайынчы-
ларын ооза шынарларын
боотарына кийиндиле турар.

Чоюкта чаа урулар кайы
хире чачышкан «Зарница»
кышкып, эртеринин сактып
көрүрү даан. Аларды
совет полководчуларын
удуртканы ол оюнга чүгө
бичи оолдор киришкен эвес. Ол
оюн дыка хой кыс уруларга
дыка таарышкан, инчиган
оол ады хайгышчылар, ха-
рылаачылар, сийперлер, са-
нгатарлар бооп киришкенер.
ДОСААФ организацияларын
комсомол-биле калы деңгээп
кычкыларын, эрес-дидим чор-
ук дугайында кычкыларын
эртеринин киришкен, кымыл
инишкелеринин амыгыга ду-
залашкын турар. Ол мышкан
ажыкдарын шунтууун санаар
берге. Хамык уюм пио-
нерлерин болгон камгалап
инишкелерин калы чоруду
турар ажыкдарын шунтууун
салаа бөзүп санаарында эве-
ле болгай. Чалын азыралыг
дарын Төрөн чуртта болгон
бистик Чесектиг Күш-
теринин пизм мыкшалкын,
фашист араатанын ырма-
зын саккан боотарын ала-
ларында дөмөй болурун шко-
лачыларын аны-биле күш
турарын демдөктөп чүдө-
дө чугула бооп турар.

Чоюм-ва шак мыдыг мык-
шалкын урууунда муң-муң

УДУМТ АССР. Ижевский автомобиль заводунга
«ИЖ-1500-фургон» деп чаа автомобильди бугурун үдүр-
гөн билеткей турар.
Ол автомобиль чолга ачы-дуза чедиринге, бичи-бичи
адым-бүрү чүктөргөн калбаа-биле ажыклаттырар.
ЧУРУКТА: Ижевский чаа автомобиль «ИЖ-1500-фургон»
пизм хевир.

Е. ЗАГУЛЯЕВИЧ фотоу.
(СЭТА-ның фотохроникасы).

Хөй уругларлыг иелерни „Иениң алдары“ орден болгаи „Иениң медалы“ медаль-биле шаңнаар дугайында

Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунуң Чарлыгы

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң
Президиумунуң өмүзө-
лөп шаңнаары болза:
ЧӨӨН-ХЕМЧИК РАЙОН
Тос уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
ОРДЕНИНГ II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Хорзуу Шыраповна Ондар
— „Сут-Хөл“ совхозтун амы-
чыны.

Бичи-Урут Бегенна Тү-
лүш—Ленин аттыг колхозтун
колхозчуу.
Сес уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
ОРДЕНИНГ II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Борбак-Кулча Давы-Бе-
денна Кара-Сал — Хайра-
кан суурда өг-бүлө ээси.

Ичиг Баймидиева Монгуш
— Хайракан суурда өг-бүлө
ээси.
Мөшкө Бюрбюева Монгуш
— Ленин аттыг колхозтун
колхозчуу.
Наталя Сочугатова Мон-
гуш — Ленин аттыг колхоз-
тун колхозчуу.

Өлөймаа Салыкова Мон-
гуш — Ийме ортукам шко-
лачыны повара.
Сүрүмма Дүтөпеевна Ондар
— Ленин аттыг колхоз-
тун колхозчуу.
Сенди Ламеевна Толош —
Хайракан суурда өг-бүлө ээ-
си.

Чечемма Кеңденна Хома-
лыг — Ленин аттыг колхоз-
тун колхозчуу.
Чеди уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
ОРДЕНИНГ II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Лопша Хокпестейовна Куу-
лар — Хорум-Дог суурда өг-
бүлө ээси.

Бийер-оол Давыровна Мон-
гуш — Ленин аттыг колхоз-
тун колхозчуу.
Долгай-оол Кижеевна Мон-
гуш — Хорум-Дог суурда өг-
бүлө ээси.

Республикада көдө ажыл-
агыйның чедишкенин хөг-
жүдөөнүн база бир бугу-
рейдик көргүзүп болза, тара-
ла култураларының дүжүт-
теринин солгал чок өүздөп бол-
ду. Чикээ, эртер беш чылда
республикада тара културалары-
ның ортумаа-биле гектар
бүрүзүндө дүжүт 29,8 цент-
нер болгон.

Сөөлгү чылдарда ГДР-де
кымыл-тастың «Мировоская-
808» дөң мышкан мыдыг бед-
дик дүжүтүг совет сортуу
калоба-биле чажып турар.
1972 чылда бо култураны он-
он муң гектар шөгө тарап.

Сөөлгү чылдарда көдө
ажыл-агый ажылдарының тех-
никтиг чепсегленишкени
азжок өскөн.

ДЕЛЕГЕЙ

ПЕНТАГОННУ ЧАА
АВАНТЮРАЗЫ

Делегейниң ачы-бүрү
чурттарының чактары, хой-
нишканы болгон параламга
Пентагонун Илди-Кыдатта
чаа авантюризм буруу шаан
турар. Соңгу-ветнам порт-
парке суг оруттары миша-
лында, ВДР-ни бомбалаарын
кушкундирген, америк дай-
ымызарктарын агрессиязы-
ны өскө-дө үзүлдүшкени-
ни, хой-нишканы бодалы-
биле амыр, Муруу-Чоон
Азияда байдалды улам чиде-
лелдеринге чедирин, деле-
гейниң тайбыныга болгон
айымал чок чорунга шыгын
уражуктуг болуп турар.
ВДР-ни порттары бугулаар
— суднолары хостуг чор-
ушкунун үрөп, делегейниң
эрге привинтеринге чор-
ушкын чорук-тур деп, Фели-
дизини чааа болууч медет-
лелде демдөгөн.

Хавоюу болгон Хайфонун
бомбалап турарын, ВДР-ниң
порттары суг оруттары миша-
лында, Каттышкан
Штаттарын соңгу-атлантика
агрессия блок талаа-биле
эвлетчилеринин талаа-биле
бегин дегилеин турар.

Р. Никсонун АКШ-тың
агрессия хөдөмшкени-
нин чаа калбарышкы-
нын дугайында чарлаа-
ны союда дораа-ны прези-
дентинин напалал айым чок
чоруктуг айтырмаларын
талаа-биле тускай дузалы-
кын Киссинджер, камгалап
министр Лойрд параламга
конференцияларын чүе чу-
галган, АКШ-тың чазаның
удуртулга болурун чылдар-
тарын ийн хуу улаштыр
тайыбырлар — келгени та-
рылга эвес.

АКШ-тың дээди дузалыг
ажыкчаларын Пентагонун
Вьетнамда чаа дайын үгү-
дигерин делегей болгон аме-
рик хой-нишканы таарыма

Беш уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
МЕДАЛЫН II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Бопук-Кара Эртинеевна Ка-
ра-Сал — „Чыраа-Бажы“ сов-
хозтун амычын.
Теккей Байпова Күжүгет
— СЭКП-ниң XXII съездин
аттыг совхозтун амычын.
Компар-оол Медиянова
Монгуш — „Сут-Хөл“ совхоз-
тун амычын.
Чечемма Байкыргыева
Монгуш — Ленин аттыг кол-
хозтун колхозчуу.

Авай Кертик-Караева Ондар
— Ленин аттыг колхозтун
колхозчуу.
Борбак Мончук-Холова Ондар
— Ленин аттыг колхоз-
тун колхозчуу.
Зинаида Монгушова Ондар
— Хорум-Дог урулар
сактып кийиздикчилер.
Чечемма Бюрбюева Ондар
— Шени ортукам школа-
нын амычын.

Дырмайы Шагдыр-оолова Саа-
я — „Чыраа-Бажы“ сов-
хозтун амычын.
Суузууна Кууларова Сам-
буу — СЭКП-ниң XXII съез-
дин аттыг совхозтун амы-
чын.

Ачыш Биреевна Сат —
Хайракан суурда өг-бүлө ээ-
си.
Татьяна Тюлюшова Сат
— Чадаана хоорайда өг-бүлө
ээси.
Хадюу Хуналдаева Сат —
Ленин аттыг колхозтун кол-
хозчуу.

Посуудай Бавуева Сары-
лар — СЭКП-ниң XXII съез-
дин аттыг совхозтун амы-
чын.
ТОЖУ РАЙОН
Сес уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
ОРДЕНИНГ II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Лопша-Ширя Дөвүтова
Самбуу — „Чыраа-Хем“ сов-
хозтун амычын.

Авай Балдавова Севимма
— „Чыраа-Хем“ колхозтун кол-
хозчуу.

Ады уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
МЕДАЛЫН II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Садый Хөзөвна Дөвүт —
„Тоора-Хем“ совхозтун амы-
чын.
Татьяна Федоровна Кол —
Азастын уругтар ислизинин
повары.
Чизейбел Аюнова Серен —
Адыр-Кейик суурда өг-бүлө
ээси.

Беш уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
МЕДАЛЫН II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Фоманда Васильевна Исае-
ва — Ырбан суурда өг-бүлө
ээси.
Анчимаа Аранчыновна Ка-
бан — Тоора-Хем суурда өг-
бүлө ээси.
Даш Дуганчиевна Сегинжик
— Ий суурда өг-бүлө ээси.
Антонова Холаева Чам-
дыгыр — Ий суурда өг-бүлө
ээси.

Алевтина Күрзедиева Ча-
мын — „Тоора-Хем“ совхоз-
тун амычын.
Баран Камаева Чылба-
ган — „Тоора-Хем“ совхоз-
тун амычын.
Людмила Калистратова
Шейдулова — Ырбан мыл
беткей пунтуктуг амычын.

ЭРЭН РАЙОН
Сес уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
ОРДЕНИНГ II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Янчаймаа Чинмитовна
Айымын — „Чыраа-Хем“ сов-
хозтун колхозчуу.
Хуузуна Белзеевна Бел-
зее — „Коммунизмче орук“
колхозтун колхозчуу.
Чичура Додукова Дөм-
чик — район эмелгезинин
санитаркасы.

Авай Балдавова Севимма
— „Чыраа-Хем“ колхозтун кол-
хозчуу.

Ады уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
МЕДАЛЫН II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Садый Хөзөвна Дөвүт —
„Тоора-Хем“ совхозтун амы-
чын.
Татьяна Федоровна Кол —
Азастын уругтар ислизинин
повары.
Чизейбел Аюнова Серен —
Адыр-Кейик суурда өг-бүлө
ээси.

Беш уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
МЕДАЛЫН II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Фоманда Васильевна Исае-
ва — Ырбан суурда өг-бүлө
ээси.
Анчимаа Аранчыновна Ка-
бан — Тоора-Хем суурда өг-
бүлө ээси.
Даш Дуганчиевна Сегинжик
— Ий суурда өг-бүлө ээси.
Антонова Холаева Чам-
дыгыр — Ий суурда өг-бүлө
ээси.

Алевтина Күрзедиева Ча-
мын — „Тоора-Хем“ совхоз-
тун амычын.
Баран Камаева Чылба-
ган — „Тоора-Хем“ совхоз-
тун амычын.
Людмила Калистратова
Шейдулова — Ырбан мыл
беткей пунтуктуг амычын.

Чеди уругну божаан
болгон кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
ОРДЕНИНГ II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Өлөймаа Шоюнова Бавуу-
жан — Кызыл-Сылдыс орту-
мак школачыны амычын.
Дадар Малчынова Муна —
„Чыраа-Хем“ колхозтун колхоз-
чуу.

Тере-Бижы Туванчаповна
Серин — „Чыраа-Хем“ колхоз-
тун колхозчуу.
Салмаа Аракчаева, Ча-
житмаа — „Мөрен“ колхозтун
колхозчуу.
Көк Шылаева Ылаалай —
„Чыраа-Хем“ колхозтун кол-
хозчуу.

Ады уругну божаан болгон
кижиктен иелерни
„ИЕНИНГ АЛДАРЫ“
МЕДАЛЫН II ЧЕРГЕЗИ-
БИЛЕ
Норбу Максимовна Бадарчы
— Ленин аттыг колхозтун
колхозчуу.
Албы Баадайовна Байыр —
„Чыраа-Хем“ колхозтун кол-
хозчуу.

Дозумаа Иргитовна Дала-
дай — „Чыраа-Хем“ колхозтун
колхозчуу.
Хадлаа Чалаанова Догур-
ак — Ленин аттыг колхоз-
тун колхозчуу.
Сенжитмаа Сумуевна Дог-
чут — „Мөрен“ колхозтун
колхозчуу.

Норзат Атаева Дүңчүр —
„Коммунизмче орук“ колхоз-
тун колхозчуу.
Салмаа Иванова Ендан —
„Чыраа-Хем“ колхозтун колхоз-
чуу.

Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунуң
Даргазы Б. ДОЛЧАНМАА.
Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунуң
Секретары К. БУДУК-ООЛ.
Кызыл хоорай,
1972 чылдың апрель 30.

КУБА. Социалист чурт-
тарын хөжөмчөргөндө ду-
ла ден эргелиг болгонның
ачымында олар ажыл-
дап, өөрөң, чурттуң поли-
тиктиг, экономиктиг болгон
културалыг амыралыг
идекейлик киришкен, көдө
ажыл-агый кооперативтерин
болгон оларын харымсалга-
ны үчүктөргөн дуруттар.

ЧУРУКТА: куба хөжөмчө-
нөр куш азыркымын Союла
Хикон болгон учетик Ладне
Герра «Баталья» деп Перале-
кос фермада (Орьенте мону)
эки ажылдап туралар.

Е. АЛЕКСЕЕВИЧ фотоу.
(СЭТА-ның фотохроникасы).

Ыччалаа-дө бо хооуун бо-
дод бугура-биле буурап дү-
шкөн, Араб чурттары хой-
нишканы израиль колонизатор-
лары бо калбарышкын шип-
тирлеп буруу шапка, а
Барымы Иорданияны чурт-
тачылар боотарының чурт-
туң эжелерин мөңгөдирген
дээр орадажымшыкыга тө-
лөңгү ойтуу шавышкынын
берген. Ам израиль эжелек-
чилер Газамың деңизинин
күш-биле эжелерин шапка-
чыларн баа орадажым туу-
рар. Камгалап министр Дая
Тель-Авиве амылдан ыглан
чоругу планнарын шериат
ыргы-чаргыларын херек
кырыла калган боотарын
турарын шунт хайтарар кө-
рүлө Газамың деңизинин
ыргы тускай чорук кымыл
келгеш чаа берген.

Импералист күштеринин
хамыктыг мурунда Каттыш-
кан Штаттарын идеейин
демократия даялап турар
район амылдан Израильниң
эжелектиг политика болу-
нар артылган болгон деп чүе
толаргай. Чоюм-ва хамы
АКШ-тың чачырыкы болу-
теринин дууза-биле Израиль
Чоюк Чою чүктүг кранын
уадымдыктың, бугуру та-
рыштыр шиптирээшкенин
хооуун шугаа-адыр-биле
солуур артылган болгон.

Израиль чексиктиг күштерин
чаартырынын ууш хуу-
саалыг программанын. Ол
инишкелерин идеейин ки-
рилгези-биле Тель-Авиве
ажылдап кылган. Бо про-
грамманын бугуру ам Израиль
«Фантом» дээр америк хыдык-
чы-бомбалагы самолёттарын,
«Скайхок» дээр хыдыкчы
самолёттарын, «М-107» дээр
ыраактыг дөңгөтүг үгөр-
бооларын аш турар. Америк де-
ленте болгон төлөвөлетте үг-
дөңгөтү израиль шериат
пунтук тургузарынын болгон
калбарынын программанын
амыралыг боотарын турар.

Израиль чексиктиг күштерин
чаартырынын ууш хуу-
саалыг программанын. Ол
инишкелерин идеейин ки-
рилгези-биле Тель-Авиве
ажылдап кылган. Бо про-
грамманын бугуру ам Израиль
«Фантом» дээр америк хыдык-
чы-бомбалагы самолёттарын,
«Скайхок» дээр хыдыкчы
самолёттарын, «М-107» дээр
ыраактыг дөңгөтүг үгөр-
бооларын аш турар. Америк де-
ленте болгон төлөвөлетте үг-
дөңгөтү израиль шериат
пунтук тургузарынын болгон
калбарынын программанын
амыралыг боотарын турар.

Израиль чексиктиг күштерин
чаартырынын ууш хуу-
саалыг программанын. Ол
инишкелерин идеейин ки-
рилгези-биле Тель-Авиве
ажылдап кылган. Бо про-
грамманын бугуру ам Израиль
«Фантом» дээр америк хыдык-
чы-бомбалагы самолёттарын,
«Скайхок» дээр хыдыкчы
самолёттарын, «М-107» дээр
ыраактыг дөңгөтүг үгөр-
бооларын аш турар. Америк де-
ленте болгон төлөвөлетте үг-
дөңгөтү израиль шериат
пунтук тургузарынын болгон
калбарынын программанын
амыралыг боотарын турар.

Г. ПИШКИН.
(СЭТА).

СОЦИАЛИЗМ ЧУРТТАРЫНДА

ЭРТКЕН НЕДЕЛЯДА

Италияның Политиктиг у-
ламышкынын барыны үзөтө
шунт эргилдер дээр реак-
цияны кол болуучу буу-
рап дүшкөн дугайын Ита-
лияның Коммунист партия-
нын согулдулаа улуз
чедикшикни база чугаалап ту-
руп, 9 миллион амыг кижин
Коммунист партия дөңбө ба-
дылашкынын берген, ол бола-
за бугу соңгууларын 27,2
хуузу-дур. Ол бола-эрткен бугу
соңгуулардан сая-дө
база хуу-дө талаа-биле хой
болгон, Тайбың болгон Евро-
паның айымал чок чоруду дөң,
Италияның национал бот тус-
кайлап чоруду дөң, чөөн эве-
дик болгон демократтыг күш-
терин чачыс эвинге даяла-
шкан, хамы социал чар-
ыттары боттадырып шы-
дар мыдыг чазартып тургузар
дөң демсөлдө дугайында

Италияның Коммунист партия-
нын согулдулаа улуз
чедикшикни база чугаалап ту-
руп, 9 миллион амыг кижин
Коммунист партия дөңбө ба-
дылашкынын берген, ол бола-
за бугу соңгууларын 27,2
хуузу-дур. Ол бола-эрткен бугу
соңгуулардан сая-дө
база хуу-дө талаа-биле хой
болгон, Тайбың болгон Евро-
паның айымал чок чоруду дөң,
Италияның национал бот тус-
кайлап чоруду дөң, чөөн эве-
дик болгон демократтыг күш-
терин чачыс эвинге даяла-
шкан, хамы социал чар-
ыттары боттадырып шы-
дар мыдыг чазартып тургузар
дөң демсөлдө дугайында

Италияга май 7—8-те бо-
гон парламент соңгуула-
ның түңнелдерин үндүргөн.
Чурттуң политиктиг у-
ламышкынын барыны үзөтө
чачылгалыг бурунгар-
ладыр дээр реакцияны план-
нарын буурап дүшкөн ду-
гайын соңгууларын түңне-
дери толаргай көргөскөн. Ли-
бералдарын консервативтиг
партияны олунуң апты-
рышкыныга таарышкан. Бо
партия сенатта олунуң чар-
тык кезин болгон декута-
тар палатазында олунуң
үштүг бир кезин оосуган.
Мынчанга «чөөн эвлетин
төптүң бегити чазак коали-
цияны эң реаксыкыг күштерин
калбарлашкынын бугуру
солуур дээр барыны үзө-
дигерин планнарына шы-
гыг согуугу таарыштырган.

Италияны буржуаз эң улуз
партиясы — христиан-демо-
краттыг партия (ХДП) ажык
антикоммунист платформа-
биле соңгуулаа киришкен.
ХДП соңгу-атлантика блокна
болууч шипчанын балды-
каан болгон итали амычын
агынын ажык соңгуулаа
агынын шипчөмшкенин ша-

Италияга май 7—8-те бо-
гон парламент соңгуула-
ның түңнелдерин үндүргөн.
Чурттуң политиктиг у-
ламышкынын барыны үзөтө
чачылгалыг бурунгар-
ладыр дээр реакцияны план-
нарын буурап дүшкөн ду-
гайын соңгууларын түңне-
дери толаргай көргөскөн. Ли-
бералдарын консервативтиг
партияны олунуң апты-
рышкыныга таарышкан. Бо
партия сенатта олунуң чар-
тык кезин болгон декута-
тар палатазында олунуң
үштүг бир кезин оосуган.
Мынчанга «чөөн эвлетин
төптүң бегити чазак коали-
цияны эң реаксыкыг күштерин
калбарлашкынын бугуру
солуур дээр барыны үзө-
дигерин планнарына шы-
гыг согуугу таарыштырган.

Италияны буржуаз эң улуз
партиясы — христиан-демо-
краттыг партия (ХДП) ажык
антикоммунист платформа-
биле соңгуулаа киришкен.
ХДП соңгу-атлантика блокна
болууч шипчанын балды-
каан болгон итали амычын
агынын ажык соңгуулаа
агынын шипчөмшкенин ша-

